

TMO ithalat silahını ihtiyaç halinde kullanacak

2013'te yaklaşık 22 milyon ton üretimde Cumhuriyet tarihinin rekorunun kırıldığı buğdayda, yağışların düzensiz ve yetersiz olması 2014'te üretimi yüzde 10-25 düşürmesi bekleniyor.

HÜSEYİN GÖKÇE-ANKARA

Dünya buğday üretiminde yüzde 8 artışın beklendiği 2013-2014 hasat döneminde Türkiye üretiminde yüzde 10-25 arasında azalış bekleniyor. 2013'te yaklaşık 22 milyon ton üretimde Cumhuriyet tarihinin rekorunun kırıldığı buğdayda, yağışların düzensiz ve yetersiz olması rekor beklentilerini önemli ölçüde düşürdü. Bakanlar Kurulu'ndan 2.5 milyon ton gümrüksüz buğday ithalatı yetkisi alan TMO, ithalat silahını zorunluluk halinde kullanacak.

Fındık ve kayısıda yaşanan don felaketinin üretici üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik çalışmalar sürürken, bu ürünlere göre daha stratejik öneme sahip buğdayda arz güvenliği ve üretici gelirleriyle ilgili sorun çıkmaması için çalışma yapılıyor. Türkiye'de bu yılki üretim

miktarı konusunda çeşitli tahminler yapılıyor. Bunlardan en iyimser tahmin TÜİK tarafından yapıldı ve TÜİK bu yılki üretim beklentisini % 10'luk azalma ile 19 milyon 750 bin ton olarak açıkladı. Ulusal Hububat Konseyi raporuna göre ise üretim kaybı geçen yıla göre yaklaşık 4 milyon tonu bulacak. Normal şartlarda en kötümser tahminle bile elde edilecek 17.5-18 milyon tonluk buğday üretimi, Türkiye'nin turizm dönemi dahil buğday ihtiyacını karşılamama yetecek düzeyde. Ancak DÜNYA'ya bilgi veren kaynaklar, ilk dönemlerde yetersiz olan şimdilerde ise dengesiz

şekilde yağın yağışların ürün kalitesini olumsuz etkileyebileceği uyarısında bulundular. Uzmanlara göre Türkiye'deki buğday miktarı özellikle sanayi kesiminin talebini kalite yönüyle karşılamakta yetersiz kalabilir.

2.5 milyon ton gümrüksüz ithalat

Bakanlar Kurulu, 19 Nisan 2014'te bir kararname ile hububat piyasasında regülatör görevi bulunan TMO'ya toplam 4.2 milyon ton ürünü gümrüksüz ithal etme yetkisi vermişti. TMO bu kararnameden aldığı yetkiye dayanarak, 2.5 milyon ton buğday gümrüksüz olarak ithal edebilecek.

DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre TMO ithalat silahını hemen kullanma niyetinde değil. Hasadın yaklaştığı bu günlerde alımlarla ilgili hazırlıkların tamlayan TMO, artık bu aşamadan sonra piyasayı gözetleyecek. Fiyatların üreticilerin aleyhine gelişmesi halinde piyasaya alım yoluyla müdahale edecek olan Ofis, herhangi bir şekilde arz sıkıntısı yaşanması halinde ise piyasaya satış yapacak. TMO, gerekli görülmesi halinde 2.5 milyon tonluk ithalat yetkisinin bir kısmını kullanacak. Son birkaç yılda olduğu gibi yine kendisine gelecek tüm ürünü alma yönünde hazırlık yapan TMO, alımların tamamını randevu ile gerçekleştirecek.

Dünya buğday üretiminde yüzde 8 artış bekleniyor

Buğdayın dünya üretiminde yüzde 8 civarında artış bekleniyor. Bu durumda toplam üretimin 700 milyon tonu aşacağı belirtilirken, dünyanın önemli buğday ihracatçısı olan AB ülkeleri yanı sıra, ABD, Arjantin, Avustralya, Kanada, Kazakistan, Ukrayna ve Rusya'nın hububat stoklarının da 131 milyon tona ulaşacağı hesaplanıyor.

